

LOV OM MILJØGODKENDELSER M.V. AF HUSDYRBRUG – UDDRAG

KAPITEL 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven skal medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særlig

1. at forebygge og begrænse forurening af luft, vand, jord og undergrund samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj- og fluegener fra husdyrbrug, herunder fra produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.,
2. at tilvejebringe hygiejnisk begrundede afgørelser af betydning for miljøet og for mennesker,
3. at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
4. at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik, herunder renere teknologi,
5. at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse,
6. at beskytte naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder,
7. at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber,
8. at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource og
9. at inddrage offentligheden i sager efter loven.

KAPITEL 3

Tilladelser og godkendelser

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 15 og til 75 dyreenheder.

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører, at husdyrbruget bliver større end 15 dyreenheder, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse.

Stk. 3. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse til udvidelsen eller ændringen.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 75 dyreenheder, som ikke er omfattet af § 12.

Stk. 2. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. En udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, der medfører, at husdyrbruget bliver større end 15 dyreenheder, må heller ikke påbegyndes uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse.

Stk. 3. Husdyrbrug omfattet af stk. 1 må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse til udvidelsen eller ændringen.

§ 12. Kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 250 dyreenheder, dog

1. 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg...

...

Stk. 2. Som under § 11.

Stk. 3. Som under § 11.

LOV OM MILJØGODKENDELSESR M.V. AF HUSDYRBRUG – UDDRAG

Vurdering af ansøgning om tilladelse og godkendelse

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 sikre sig, at

1. ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og
2. husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

§ 22. Ved opførelse af ny bebyggelse på et husdyrbrug uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og opførelse af ny bebyggelse, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Stk. 2. For byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, og som opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, skal kommunalbestyrelsen vurdere beliggenheden og udformningen af det ansøgte.

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 varetage følgende hensyn:

1. Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
2. Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.
3. Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.).
4. Hensynet til de landskabelige værdier.

Kommunalbestyrelsens afgørelse

§ 27. En tilladelse efter § 10 og en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i § 19 opfyldes. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed fastsætte vilkår, der sikrer,

1. at eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.), jf. § 20, begrænses,
2. at der ikke sker en øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21, og
3. at den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier, jf. § 22.

Stk. 2. For så vidt angår beholdere til flydende husdyrgødning, skal kommunalbestyrelsen tillade eller godkende en af hensyn til markdriften ønsket placering, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur og miljø samt naboer afgørende taler imod placeringen. En tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 skal indeholde vilkår om, at beholderen afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

§ 28. Hvis kommunalbestyrelsen på baggrund af en ansøgning om tilladelse efter § 10 har vurderet, at det ansøgte i øvrigt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som kan imødegå denne forøgede forurening og andre væsentlige virkninger på miljøet.

§ 31. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16, hvis § 19 ikke er opfyldt.

BEKENDTGØRELSE OM TILLADELSE OG GODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

§ 11. En godkendelse til etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug omfattet af lovens § 11 og § 12, skal indeholde en vurdering, jf. § 19 - § 26 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug en begrundelse for afgørelsen samt vilkår for virksomhedens etablering og drift. Vilkårene skal sikre, at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug opfyldes, og skal fastsætte

1. produktionens omfang med angivelse af dyrearter og dyretyper samt inden for hvilke grænser den maksimale produktion kan finde sted,
2. grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre,
3. krav om maksimale støjgrænser,
4. krav til den egenkontrol, som husdyrbruget skal foretage, herunder angivelse af beregninger, målinger, procedurer mv. Der skal fastsættes krav til hyppighed, afrapportering og metode til at vurdere om grænseværdierne er overholdt, tidspunkterne for indberetning af resultaterne af egenkontrollen, samt angivelse af om prøveudtagning og analyse kan udføres af husdyrbruget selv eller skal udføres af et akkrediteret laboratorium,
5. krav om placering og udformning af ny bebyggelse til varetagelse af de landskabelige værdier,
6. krav om afskærmende beplantning omkring beholdere til flydende husdyrgødning som opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer samt nedrivning af beholderen, når den ikke længere er nødvendig for driften af den pågældende ejendoms drift,
7. valg af til- og frakørselsforhold,
8. krav til beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur, med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkning,
9. krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning på husdyrbruget, herunder angivelse af opbevaringskapacitet,
10. krav til håndtering og opbevaring af affald,
11. krav om begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- eller lysgener fra anlæget),
12. krav om, hvordan husdyrbruget skal forholde sig i unormale driftssituationer,
13. krav om husdyrbrugets indretning og drift, der er nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke påfører omgivelserne væsentlig forurening, herunder ved uheld, og
14. krav om, at der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

BEKENDTGØRELSE OM TILLADELSE OG GODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

KAPITEL 7

Anmeldelsesordning for visse typer af erhvervs-mæssigt nødvendigt byggeri på eksisterende husdyrbrug

§ 19. Inden etablering, udvidelse eller ændring af halmlade, maskinhal eller kornsilo på eksisterende husdyrbrug skal der indgives anmeldelse af byggeriet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelse omhandler alene byggeri, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom og beliggende i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Stk. 3. Anmeldelse skal indsendes til kommunalbestyrelsen og indeholde en beskrivelse af det planlagte byggeri samt udformningen og beliggenheden heraf.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering af, om det anmeldte byggeri opfylder kravene i stk. 2 og sikre sig, at det ikke kan være til skade for miljøet, herunder at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal endvidere foretage en konkret vurdering af, om det anmeldte byggeri vil kunne påvirke naboer væsentligt.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund af den i stk. 4 og 5 konkrete vurdering afgørelse i sagen. Før der træffes afgørelse, skal kommunalbestyrelsen gøre naboer skriftligt bekendt med sagen og give dem adgang til at udtale sig inden en frist af 2 uger.

Stk. 7. Ved afgørelsen meddeler kommunalbestyrelsen enten, at det anmeldte byggeri kan bringes til udførelse, eller at der kræves en ansøgning, jf. denne bekendtgørelses kapitel 3, med henblik på meddelelse af en tilladelse eller godkendelse i henhold til § 10, § 11 eller § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

VEJLEDNING, TILLADELSE OG MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

KAPITEL 4

vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse

...

Beskyttelsen af de landskabelige værdier

De hensyn til de landskabelige værdier, der skal varetages i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug retter sig mod, at kommunalbestyrelsen i dialog med ansøger skal finde den bedst mulige placering for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri i landzonen med henblik på at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber.

Beskyttelsesinteresserne i relation til landskabet omfatter ikke alene naturelementer, som fx. levende hegn, skove, enge og småbiotoper, men også kulturhistoriske, geologiske og rekreative interesser samt landskabets æstetik og fortælleverdi.

Kommunalbestyrelsens vurdering af om det ansøgte kan tillades, skal omfatte det samlede bygningsareal med henblik på at undgå en unødvendig spredning af bygningsmassen. I nogle tilfælde kan nabogener dog medføre, at det er hensigtsmæssigt eller nødvendigt at placere nye driftsbygning og -anlæg uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. I sådanne tilfælde skal kommunalbestyrelsen i sin vurdering lægge stor vægt på varetagelsen af hensynet til natur, miljø og landskab.

Det skal endvidere vurderes, om byggeriet eller anlægget skæmmer landskabet eller har langtrækkende synlige konsekvenser ved placering i terrænet. Det kan fx være tilfældet, hvis bygningen ligger højt i terrænet og/eller har meget store dimensioner, er opført i reflekterende materialer eller med skæmmende belysning. De landskabelige påvirkninger er nærmere beskrevet i vejledningens afsnit 4.7.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunalbestyrelsen vurdere følgende mulige påvirkninger på landskabet i forbindelse med et husdyrbrug:

- Beliggenheden af anlæg til husdyrbrug i forhold til de landskabelige værdier
- Udformningen af anlæg til husdyrbrug i forhold til de landskabelige værdier

4.2 Grundforhold

4.2.3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

...

Kommunalbestyrelsens vurdering af et husdyrbrugs placering skal tage udgangspunkt i et ønske om at skabe og bevare åbne landskaber og beskytte de hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udvikling i det åbne land og landsbyerne, herunder hensyntagen til landbrugsområder og disses muligheder for fremtidig udvikling. Kommuneplanen indeholder retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsen, de landskabelige værdier, kulturmiljøer, kirkeomgivelser samt geologiske og rekreative interesser. Der kan også være tale om retningslinjer for ny byzone, ferie- og fritidsanlæg, råstofvindingsområder eller tekniske anlæg, som kommunalbestyrelsen er forpligtet til at virke for i sin administration efter denne lov.

...

Med loven skal kommunalbestyrelsen således varetage en lang række hensyn, som i den konkrete sag skal afvejes i forhold til hinanden. Dette gælder også, når der i forbindelse med en ansøgning ønskes opført nye driftsbygninger og anlæg. En placering som tager hensyn til naboerne kan have store konsekvenser for naturområder, kulturmiljøet eller landskaber i form af en unødvendig spredning af bygningsmassen og langtrækkende, synlige konsekvenser. Endvidere kan en placering i forhold til landskabelige interesser have store konsekvenser for naboer.

På baggrund af det indkomne tegningsmateriale, jf. kapitel 3, vurderes, om sagen som udgangspunkt er tilstrækkeligt belyst, herunder om de fremkomne oplysninger er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens oplysninger.

VEJLEDNING, TILLADELSE OG MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

4.7 Varetagelse af hensyn til landskab

Det følger af Lov om miljøvurdering m.v. af husdyrbrug, at kommunalbestyrelsen ikke må meddele tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 og § 12 til husdyrbrug, medmindre at husdyrbruget kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. I forlængelse af lovens formål skal kommunalbestyrelsen således, gennem sin administration af tilladelser og godkendelser, skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber.

4.7.1 Landskabsinteresser

Landets historie afspejles i landskabets natur- og kulturhistoriske elementer: Marker, skove, åse, gravhøje, herregårde, husmandssteder, kirker og landsbyer. Istidslandskabet fortæller om gletschernes formning af det danske landskab for over 10.000 år siden, gravhøjene om vores forfædre og bygningerne om de seneste århundreders rammer for menneskeligt liv og virksomhed.

Landskabsbilledet fremtræder som en kombination af forskellige landskabselementer som terrænformer, vådområder, skove, enge, heder samt dyrkede arealer, bebyggelser og anlæg. Dermed får forskellige landskaber hver deres særlige karaktertræk og visuelle oplevelsesmuligheder, som gør det attraktivt at bo og færdes i.

Landskabernes særlige karakter og oplevelsesværdier er afhængige af de aktiviteter, der foregår i det åbne land. Den traditionelle jordbrugsdrift og vedligeholdelsen af de levende hegn, skovbryn og bebyggelser understøtter landskabskarakteren.

Derfor er landskabskarakteren nogle steder sårbar overfor de ændringer, som kan følge med udviklingen i det åbne land. Store produktionsanlæg, høje tekniske anlæg, tilgroning af moser, nedlæggelse af levende hegn er blot eksempler på forandringer, som kan ændre karakteren og oplevelsesværdierne, også i de tilstødende landskaber.

Der er således behov for at skabe og bevare de værdifulde landskaber gennem kommunalbestyrelsernes administration efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

4.7.2 En hensigtsmæssig placering

En hensigtsmæssig placering af husdyrbrug og udformning af byggeri og anlæg er afgørende for såvel erhvervet som for omgivelserne. I forbindelse med vurderingen af en ansøgning om miljøgodkendelse eller tilladelse skal der ses på husdyrbrugets påvirkning på fx landskabsbilledet, geologiske og rekreative interesser, kulturmiljøer og kirkeomgivelser.

Udgangspunktet for loven er, at landbrugsbygninger opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed, og at der undgås en unødvendig spredning af bygningsmassen. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering af, om der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt.

Ved de hidtidige bebyggelsesarealer forstås primært det område, hvor ejendommens bebyggelse ligger samlet. Hvis ejendommens bygninger ikke ligger samlet, skal der ved de hidtidige bebyggelsesarealer forstås de arealer, hvorpå hovedparten af ejendommens driftsbygninger ligger, eller det areal hvorpå ejendommens stuehus har ligget.

Lovens § 22 stiller krav om en landskabelig vurdering, som omfatter det samlede bygningsareal, hvis der er tale om bebyggelse, som opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. En sådan beliggenhed forudsætter, at der er en særlig begrundelse, fx afstandskrav til nabobeboelse eller byzone.

Loven stiller krav om, at de landskabelige hensyn skal varetages i forbindelse med miljøvurderingen af ansøgninger om godkendelse. I vurderingen skal indgå hensynet til en lang række beskyttelsesværdier i det åbne land, som bl.a. er udpeget gennem den fysiske planlægning samt en konkret vurdering af de stedlige forhold.

VEJLEDNING, TILLADELSE OG MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

Landskabelige hensyn skal administreres i en enkel og ensartet form. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af, om der er en påvirkning på landskabet tage udgangspunkt i følgende udpegninger/registreringer med tilknyttede redegørelser:

- Natura 2000-områder
- Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v.
- Områder med landskabelig værdi
- Uforstyrrede landskaber
- Områder med særlig geologisk værdi
- Rekreative interesseområder
- Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer

...

Ved vurderingen skal der tages udgangspunkt i et ønske om at bevare åbne landskaber og beskytte de hensyn, der ligger bag de nævnte udpegninger/registreringer.

Der er udpeget særlige beskyttelsesområder i kommuneplanerne. Det er kun i meget få tilfælde, at der kun ligger et enkelt hensyn bag udpegningen af de enkelte dele af de særlige beskyttelsesområder. Der er næsten altid tale om et sammenfald af flere hensyn. Heder er for eksempel væsentlige levesteder for en række planter og dyr, men de giver også en særlig landskabelig oplevelse og endelig er de af kulturhistorisk interesse, som en særlig type halvkultur arealer.

De landskabelige værdier og de kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske, rekreative værdier i disse områder skal beskyttes i særlig grad. Beskyttelseshensynet skal gå forud for andre interesser. Der kan således normalt kun tillades byggeri og anlægsarbejder inden for de særlige beskyttelsesområder, såfremt resultatet bliver forbedrede rekreative og landskabelige oplevelser såvel som forbedrede levevilkår for det naturlige plante- og dyreliv.

Landskaber og landskabsstrøg med store terrænforskelle er en del af de særlige beskyttelsesområder, fordi de giver særlige muligheder for landskabelige oplevelser. Kystområder er af samme grund også med i de særlige beskyttelsesområder.

I de landzonearealer, som er omfattet af planlovens 3 km kystnærhedszone, er udgangspunktet, at de skal friholdes for byggeri og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. Administrationen skal her styres af hensynet til både at friholde det åbne land og selve kystområderne for ny bebyggelse. Nye bygninger til landbrugsformål kan dog opføres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på den pågældende ejendom, hvis væsentlige miljøhensyn tilsiger det, og hvis væsentlige beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.

I de internationale beskyttelsesområder (Natura 2000) gælder særlige regler. Der må ikke planlægges eller gives konkrete tilladelser - herunder til byggeri - som er i strid med udpegningsgrundlaget for det pågældende område.

Naturbeskyttelsesloven indeholder en generel beskyttelse af en række markante landskabselementer. Strandbeskyttelseslinjen og klitfredningslinjen samt sø- og åbeskyttelseslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen regulerer enhver ændring i tilstanden, herunder terrænændringer, tilplantning, bebyggelse m.v.

Skovbyggelinjen regulerer kun bebyggelse. Kirkebyggelinjen regulerer kun bebyggelse over 8,5 m. Bygge- og beskyttelseslinjerne fastlægges ud fra de pågældende landskabselementers reelle tilstedeværelse i landskabet. Det er derfor vigtigt, at kommunalbestyrelsen altid i sagsbehandlingen foretager en konkret vurdering af linjernes beliggenhed.

...

VEJLEDNING, TILLADELSE OG MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

4.7.3 Indpasning af bygninger i landskabet

Meget store produktionsbygninger med industriel karakter, som adskiller sig afgørende enten fra den eksisterende bygningsmasse eller i arkitektur, omfang eller volumen fra standarden for landbrugsbyggeri, kan som udgangspunkt have en væsentlig påvirkning på landskabet. Dette gælder også, selv om de ikke direkte ligger i et naturområde, et karakteristisk landskab eller ved et kulturmiljø. Ved vurderingen af om et sådant landbrugsbyggeri eller anlæg skal tillades eller godkendes, skal der lægges vægt på, om byggeriet kan tilpasses til de landskaber, hvori de skal ligge. De skal ikke forstyrre oplevelsen af landskabets karakter, herunder af nærliggende skove, naturområder og kulturhistoriske værdier. Ved placering af et anlæg eller byggeri, som ikke er i direkte tilknytning til eksisterende bebyggelser, skal det vurderes, om byggeriet eller anlægget skæmmer landskabet, eller har langtrækkende synlige konsekvenser ved placering i terrænet. Det kan fx være tilfældet, hvis bygningen ligger højt i terrænet, har meget store dimensioner, er opført i reflekterende materialer eller med skæmmende belysning.

Krav om brug af afdæmpede farver, ikke-oplyste eller -reflekterende materialer samt krav om skærmende beplantning kan være med til at indpasse selv store bygninger i landskabsbilledet. Sådanne krav er dog ikke altid tilstrækkelige. Ved opførelse af landbrugsbyggeri skal der også lægges vægt på byggeriets udformning (dimensioner og materialer) samt dets placering i landskabets terræn og i forhold til de øvrige bygninger på ejendommen. Det kan være nødvendigt at fastsætte krav om at opdele meget store enheder i mindre. Samtidig skal landbrugsejendomme optræde som samlede helheder i landskabsbilledet. I vurderingen heraf skal kommunalbestyrelsen ikke alene vurdere afstanden mellem bygningerne, men også om byggeriet samlet set opleves som en helhed. Ved store terrænforskelle kan bebyggelse - selv med en kort afstand mellem bygningerne - virke som spredt bebyggelse.

I store, åbne landskaber uden meget bevoksning (heder, strandenge m.v.) kan skærmende beplantning virke fremmedartet og give en uhensigtsmæssig lukning af den vide udsigt. Derfor skal kommunalbestyrelsen altid vurdere hensigtsmæssigheden af krav om skærmende beplantning i forhold til det konkrete landskab. Dog følger det af

lovens § 27, stk. 2, at der skal stilles krav om skærmende beplantning ved opførelse af gyllebeholdere, som opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer.

Vurderingen og kravfastsættelsen skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt forsvarligt samt i respekt for den funktion, som bygningen skal varetage.

PLANLOVEN – UDDRAG

KAPITEL 1

Formål

§ 1. Loven skal sikre, at den sammenfattende planlægning forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og medvirker til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Stk. 2. Loven tilsigter særlig,

1. at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte regioner og kommuner,
2. at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber,
3. at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource,
4. at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges, og
5. at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet.

KAPITEL 7

Zoneinddelingen og landzoneadministrationen

§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 11 g, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har

givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

§ 36. Tilladelse efter § 35, stk. 1, kræves ikke til:

1. Udstykning efter § 10, stk. 1 og 3, i lov om landbrugsejendomme, til samdrift med en bestående landbrugsejendom.
2. Udstykning af en skovejendom efter § 6, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om landbrugsejendomme.
3. Byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelse af fiskerierhvervet, jf. dog stk. 2.
4. Ibrugtagen af bebyggelse eller arealer til landbrug eller skovbrug eller til brug for udøvelse af fiskerierhvervet.
5. Udstykning, byggeri eller ændret anvendelse i det omfang, dette er påbudt i en afgørelse efter §§ 19 d-19 f eller bestemt i en fredning efter lov om naturbeskyttelse eller udtrykkeligt er tilladt i en lokalplan, der er tilvejebragt efter reglerne i denne lov.
6. Indvinding af råstoffer i jorden.
7. Byggeri, der efter bygningsreglement for småhuse er fritaget for krav om byggetilladelse, og som ikke medfører oprettelse af en ny bolig.

PLANLOVEN – UDDRAG

8. Byggeri, der i bygningsreglement er fritaget for krav om byggetilladelse, og som etableres til brug for offentlige trafik-, forsynings- eller varslingsanlæg eller radio- og tv-modtagelse.
9. Til- og ombygning af helårshus, hvorved husets samlede bruttoetageareal ikke overstiger 250 m².
10. Helårsboligs overgang til anvendelse som fritidsbolig.
11. Udstykning, der foretages på grundlag af en erhvervelse efter lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven) til et regionalt jordkøbsnævns formål.
12. Opførelse eller indretning i eksisterende bebyggelse af en bolig på en landbrugsejendom, hvis areal overstiger 30 ha, når den nye bolig skal benyttes i forbindelse med et generationsskifte eller til en medhjælper.
13. Byggeri til udvidelse af en mindre erhvervsvirksomhed i det åbne land, som lovligt er etableret i en tidligere landbrugsbygning.

Stk. 2. Der kræves dog tilladelse efter § 35, stk. 1, for så vidt angår beliggenheden og udformningen af bygninger som omhandlet i stk. 1, nr. 3, 12 og 13, der opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. For så vidt angår gyllebeholdere, skal der meddeles tilladelse til en af hensyn til markdriften ønsket placering, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur og miljø samt naboer afgørende taler imod placeringen. En tilladelse skal være betinget af, at gyllebeholderen afskærms med beplantning, og at gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

Stk. 3. Der kan kun i særlige tilfælde meddeles tilladelse efter § 35, stk. 1, til frastykning af en bolig, der er opført på en landbrugsejendom i henhold til bestemmelsen i stk. 1, nr. 12.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 12 og 13, gælder ikke inden for klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen efter naturbeskyttelsesloven.

§ 37. Bygninger, der ikke længere er nødvendige for driften af en landbrugsejendom, kan uden tilladelse efter § 35, stk. 1, tages i brug til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker og en bolig, jf. dog stk. 3, samt lager- og kontorformål m.v. på betingelse af:

1. at virksomheden eller boligen etableres i bestående bygninger, der ikke om- eller tilbygges i væsentligt omfang, og
2. at bygningerne ikke er opført inden for de seneste 5 år.

Stk. 2. I tilknytning til de bygninger, der er nævnt i stk. 1, kan der endvidere etableres et mindre ikke skæmmende oplag efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Er der flere tidligere landbrugsbygninger på en ejendom, kan der kun etableres en bolig efter stk. 1 i én af disse bygninger.

Stk. 4. Der kan ikke efter stk. 1 indrettes mindre butikker og en bolig i tidligere landbrugsbygninger, der er beliggende inden for klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen.

§ 38. Anvendelse af bygninger til den virksomhed, der er nævnt i § 37, må kun ske efter forudgående anmeldelse til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal påse, om betingelserne efter § 37 er opfyldt. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke har gjort indsigelse inden 2 uger fra den dag, anmeldelsen er modtaget, kan bygningerne tages i brug.